

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра економічної безпеки та фінансових розслідувань

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНА СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Форми здобуття вищої освіти: денна
Мова викладання: українська
Форма підсумкового контролю: залік

Київ-2023

Розробники:

Лариса ГЕРАСИМЕНКО – завідувач кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор;

Олександр ШЕВЧУК – доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Сергій МАРЧЕВСЬКИЙ – доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань

протокол від 16.11 2023 року № 7

Завідувач кафедри

Лариса ГЕРАСИМЕНКО

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від 22.11 2023 року № 14

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЕВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
ради

від __. __ 202_ № __

Завідувач кафедри

протокол науково-методичної

від __. __ 202_ № __

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
ради

від __. __ 202_ № __

Завідувач кафедри

протокол науково-методичної

від __. __ 202_ № __

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
ради

від __. __ 202_ № __

Завідувач кафедри

протокол науково-методичної

від __. __ 202_ № __

Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» є сукупність правових відносин, що виникають з приводу забезпечення економічної безпеки суб'єктів на макро- і мікрорівнях, а також стан їх правової регламентації.

Метою навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» є дослідження шляхів та виявлення економічної злочинності, вивчення проявів тінізації економічних відносин, оцінка їх обсягів та шляхів подолання.

Завдання навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України»: дати здобувачам вищої освіти теоретичні та практичні знання, які дозволять їм професійно орієнтуватися в різноманітних ситуаціях, пов'язаних із підготовкою та реалізацією управлінських рішень у різних сферах економічної безпеки (фінансовій, бюджетній, енергетичній, науково-технологічній тощо).

Пререквізити – Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності, Правові інструменти альтернативного вирішення спорів..

Постреквізити – Сучасні аспекти адміністративної відповідальності.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня галузі знань 08 Право, спеціальності 081 «Право»:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Результати навчання:

РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;

РН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання;

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;

Знання, уміння, навички

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- концептуальні основи національної безпеки України;
- складові елементи системи національної безпеки України;
- основні об'єкти та суб'єкти забезпечення національної безпеки;
- основні концепції національної безпеки;
- основні підходи до визначення ключових понять (безпека, загроза, система безпеки, забезпечення національної безпеки, національні економічні інтереси);
- методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки держави та регіону;
- основні підходи до забезпечення національної безпеки;
- методи і механізми управління головними компонентами економічної безпеки держави і суб'єктів господарської діяльності;
- засади і принципи організації системи захисту від загроз економічній безпеці держави суб'єктів господарської діяльності;
- проблеми та перспективи забезпечення економічної безпеки держави та суб'єктів господарської діяльності;

вміти:

– визначати зовнішні та внутрішні чинники, які створюють загрозу економічній безпеці, ідентифікувати загрози економічній безпеці держави;

– аналізувати та оцінювати загальний рівень економічної безпеки держави, та робити на цій основі відповідні висновки для прийняття управлінських рішень;

– визначати стратегічні напрямки досягнення економічної безпеки, формувати правові рішення щодо стратегічних цілей управління економічною безпекою держави;

– визначати вплив факторів зовнішньополітичного середовища на забезпечення національної безпеки в контексті зародження і переростання кризової ситуації у конфлікт;

– визначати та враховувати у практичній діяльності основні тенденції розвитку геополітичного простору та оцінювати їх можливий вплив на національну безпеку України.

Мати навички:

– аналізувати тенденції зміни основних індикаторів економічної безпеки, формувати базу даних для оцінки рівня економічної безпеки держави загалом та у розрізі окремих складових.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS –3,0	Рік підготовки: 1	
Загальна кількість годин - 90	Семестр: 2-й	
	Лекції	
	8 год.	
	Семінарські	
	12 год.	
	Практичні	
	10 год.	
	Самостійна робота	
	60 год.	
	Вид контролю: залік	

3. Тематичний план

*(денна форма навчання, державне замовлення;
за кошти фізичних та/або юридичних осіб)*

№ з/п	Номер розділу і назва тем	Всього годин	Всього годин з викладачем	З них:			Самостійна робота
				Лекцій	Семінарів	Практичних занять	
1.	Тема 1. Організаційно-правові засади стратегії економічної безпеки України.	30	10	2	4	4	20
2.	Тема 2. Протидія економічним злочинам.	16	6	2	2	2	10
3.	Тема 3. Фінансова безпека: стан, виклики, загрози.	26	6	2	2	2	20
4.	Тема 4. Інноваційна-інформаційна безпека як стратегічний напрям економічної безпеки держави.	18	8	2	4	2	10
Всього годин по навчальній дисципліні		90	30	8	12	10	60
Підсумковий контроль: залік							

4. Плани семінарських і практичних занять

(денна форма навчання, державне замовлення;
за кошти фізичних та/або юридичних осіб)

Тема 1. «Організаційно-правові засади Стратегії економічної безпеки України». 8 годин.

Навчальні питання до семінарського заняття 1.1.

1. Загальна характеристика Стратегії економічної безпеки України.
2. Правові засади Стратегії економічної безпеки України.
3. Сутність економічної безпеки, її місце й роль в системі національної безпеки.
4. Суб'єкти забезпечення національної безпеки держави.

Навчальні питання до семінарського заняття 1.2.

1. Суть і цілі економічної безпеки держави, індикатори визначення рівня економічної безпеки держави.
2. Основні різновиди економічної безпеки та її складники.
3. Основні чинники забезпечення економічної безпеки України.
4. Національні економічні інтереси та характеристика основних загроз економічній безпеці України.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 1.1.:

1. Організаційно-правова база забезпечення економічної безпеки.
2. Основні поняття у сфері системи економічної безпеки держави.

Завдання 1.

Провести хронологічний аналіз нормативно-правових актів, у яких закладено правове регламентування становлення та розвитку економічної безпеки в Україні. Результати аналізу представити у формі таблиці

№ п/п	Документ	Рік прийняття	Положення, що стосуються безпеки

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 1.2.:

1. Загрози економічній безпеці.
2. Загальнодержавне забезпечення економічної безпеки.

Завдання 1.

Дослідити публікації вітчизняних та зарубіжних вчених, у яких надаються пропозиції складових системи економічної безпеки держави за останні 5 років. Запропонувати власний підхід до формування системи економічної безпеки держави у графічній формі (схема).

Тема 2. «Протидія економічним злочинам». 4 години.

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Економічна злочинність: ознаки та сучасні детермінанти.
2. Протидія правопорушенням у сфері економіки держави.
3. Форми і методи протидії державних органів економічній злочинності та правопорушенням.
4. Міжнародний довід протидії економічній злочинності.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття:

1. Зміст і причини правопорушень в сфері економіки
2. Форми і методи протидії державних органів економічній злочинності та правопорушенням.
3. Службові правопорушення у сфері економіки.
4. Проблемні питання протидії корупції та організованій злочинності.

Завдання до практичного заняття

Завдання 1.

На адресу Північного офісу Державної аудиторської служби надійшла спільна скарга народного депутата України Біди М.В. та голови громадської організації “Європейські дороги Борисполя” Петренка С.Т. про те, що 13.02.2023 року на електронному веб-порталі порталі публічних закупівель (<https://prozorro.gov.ua>) було оприлюднене оголошення про проведення Службою автомобільних доріг у Київській області відкритих торгів UA-2021-04-13-022701-z закупівлі "СТУ Б Д.1.1-1:2013. Реконструкція автомобільної дороги загального користування державного значення М-03 Київ - Харків (через м. Бориспіль) на ділянці км 35+483 - км 41+483, Київська область".

В даному зверненні також зазначено про необґрунтоване допущення замовником закупівель до участі в процедурі закупівлі ТОВ "Київспецремонтбуд", відомості про яке не відповідають умовам тендерної документації замовника в частині відповідності кваліфікаційним критеріям, передбаченим ст. 16 Закону України «Про публічні закупівлі» (наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, а також документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного за предметом закупівлі договору). Окрім того, допущені до тендерних закупівель ТОВ "Київспецремонтбуд" і ПП “Центуріон-автострада” є пов’язаними між собою юридичними особами, які мають спільних засновників (учасників) та посадових осіб, надають одні і ті ж самі послуги, що вказує на створення умовної конкуренції та узгоджені дії між останніми.

Які правові заходи реагування на вказане звернення можуть застосувати уповноважені особи Північного офісу Державної аудиторської служби?

Яким є значення документів, складених за цих умов уповноваженими особами Північного офісу Державної аудиторської служби України у випадку наявності в діянні замовника ознак економічного кримінального правопорушення?

Завдання 3.

03.04.2022 року на адресу начальника Управління Північного офісу Державної аудиторської служби України надійшов лист голови Всеукраїнської громадської організації “Прозорі фінанси” Карпенка М.В., у якому зазначено про численні зловживання на державному підприємстві “Укрспирт”, зокрема, викладено факти створення надлишків необлікованого спирту етилового на базі виробничих потужностей Косарського спиртового заводу (Черкаська область) з метою його подальшої реалізації на тіньовому ринку для виготовлення нелегальних горілчаних напоїв.

Перевірку вказаних відомостей заплановано здійснити шляхом проведення інспектування (ревізії) державного підприємства “Укрспирт” відповідно до Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північного офісу Держаудитслужби на III квартал 2022 р.

Прибувши для перевірки на ДП “Укрспирт” у встановлений цим Планом строк й надавши працівникам державного підприємства необхідні документи, передбачені законодавством, ревізори Північного офісу Держаудитслужби стикнулися із тим, що на контрольно-пропускному пункті працівники охорони не пропустили їх на територію підприємства й не допустили до проведення інспекційних дій.

Керівник групи державних аудиторів пообіцяв викликати поліцію у разі перешкоджання роботі працівників Держаудитслужби.

Якими є можливі дії працівників Держаудитслужби України у випадку їх безпідставного недопуску працівниками підконтрольного об’єкту для проведення ревізії?

Чи зобов’язані працівники поліції забезпечити безперешкодне проходження працівників Держаудитслужби України на територію підконтрольного об’єкту?

Тема 3. «Фінансова безпека: стан, виклики, загрози». 4 години.

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Фінансова безпека України: поняття, завдання, принципи, структура.
2. Загрози та ризики фінансової безпеки держави.
3. Класифікація видів правопорушень у фінансовій сфері.
4. Функціональне призначення та основні елементи механізму забезпечення фінансової безпеки держави.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття:

1. Пріоритетні національні інтереси в економічній і у фінансовій сфері.
2. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації.

Завдання до практичного заняття

Завдання 1. Скласти порівняльну таблицю фінансово-кредитної системи України та фінансово-кредитної системи розвинутих країн (на вибір).

Завдання 2. В діяльності в цілому успішного підприємства склалася ситуація, коли безспірні вимоги кредиторів до нього сукупно становлять приблизно двісті мінімальних розмірів заробітної плати, які не задоволені підприємством протягом двох місяців після встановленого для їх погашення строку. На Вашу думку, чи створює така ситуація загрозу для рейдерського захоплення підприємства, якщо рейдери вважатимуть підприємство вигідною метою?

Завдання 3. Підприємство з виробництва харчових продуктів в цілому є успішним: останнім часом помітно зросли обсяги продажів, вдалося суттєво оновити виробничу базу і навіть зробити успішні кроки щодо виходу на зарубіжні ринки. Але останнім часом у ЗМІ та соціальних мережах стали з'являтися статті та думки щодо начебто низької якості продукції підприємства, присутності в ній низькоякісних і навіть шкідливих домішок, що не відповідає дійсності. Адже підприємство завжди піклувалося про репутацію своєї продукції. Інформація у статтях не підкріплювалася жодними достовірними даними. Проте публікації у ЗМІ та соціальних мережах щодо начебто низької якості продукції підприємства тривали, їхня кількість навіть збільшилася, а рівень агресивності суттєво підвищився.

Як, на Вашу думку, необхідно розцінити таку ситуацію?

Що має зробити підприємство на захист репутації своєї продукції?

Які додаткові кроки має виконати керівництво та власники підприємства у цій ситуації?

Завдання 4. За допомогою глобальної мережі Інтернет громадянин М. отримав незаконний доступ до бази даних клієнтів одного з банків України. База даних містила інформацію про паспортні дані клієнтів, пінкоди та номери їх дебетних і кредитних платіжних карток. Громадянин М. скопіював базу даних та розмістив її у вигляді замаскованого безкоштовного програмного забезпечення,

для загального доступу на популярному файлообміннику. Кваліфікуйте дії громадянина М.

Тема 4. «Інноваційно-інформаційна безпека як стратегічний напрям економічної безпеки держави». 6 годин.

Навчальні питання до семінарського заняття 4.1.

1. Загальні поняття та визначення інформаційної безпеки держави.
2. Об'єкти і суб'єкти інформаційної безпеки.
3. Етапи розвитку інформаційної безпеки.

Навчальні питання до семінарського заняття 4.2.

1. Класифікація загроз інформаційній безпеці держави.
2. Джерела загроз інформаційній безпеці держави.
3. Методика оцінювання загроз інформаційній безпеці в соціальних Інтернет-сервісах.
4. Правоохоронні та контролюючі органи забезпечення інформаційної безпеки держави і захисту інформації.
5. Комплексна система захисту інформації.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття:

1. Інформаційна безпека: підходи до концептуалізації та індикатори визначення.
2. Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки України.
3. Загрози інформаційній безпеці України.
4. Стандарти Європейського Союзу і НАТО у сфері інформаційної безпеки.

Завдання 1.

Сформуйте власну модель формування поняття інформаційна безпека.

Завдання 2.

Окресліть детермінантний вплив концепції безпеки на визначення поняття «інформаційна безпека».

Завдання 3.

Вирішення тестових завдань.

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача вищої освіти – це форма організації освітнього процесу, за якої заплановані завдання з самостійної роботи виконуються самостійно під методичним керівництвом викладача. Основні види самостійної роботи, які запропоновані здобувачам вищої освіти для

засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок з навчальної дисципліни, «Сучасна стратегія економічної безпеки України» наведені нижче в таблиці.

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю
Тема 1. «Організаційно-правові засади Стратегії економічної безпеки України»	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до питань семінарського заняття. Підготовка до дискусії із тематики «Роль і місце економічної безпеки в системі національної безпеки».	Презентація результатів на практичному занятті
Тема 2. «Протидія економічним злочинам»	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до питань семінарського заняття. Підготовка до дискусії із тематики «Протидія економічним злочинам в Україні». Виконання індивідуального завдання «Протиправна економічна діяльність як фактор загрози національній безпеці України».	Презентація результатів на практичному занятті. Участь у дискусії.
Тема 3. «Фінансова безпека: стан, виклики, загрози»	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до питань семінарського заняття. Підготовка до дискусії із тематики «Світова фінансова система як форма організації міжнародних фінансових відносин і як сукупність інструментів, способів та суб'єктів здійснення платіжно-розрахункового обороту у межах світового господарства».	Презентація результатів на практичному занятті. Участь у дискусії.
Тема 4. «Інноваційна-інформаційна безпека як стратегічний напрям економічної безпеки держави»	Пошук, підбір та огляд навчально-методичної та наукової літератури за даною тематикою; опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до дискусії із тематики Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки Європейського Союзу. Нормативно-правові акти ЄС у сфері забезпечення інформаційної безпеки	Презентація результатів на практичному занятті. Участь у дискусії.

6.Індивідуальні завдання

З навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» тематичним планом не передбачено курсових, кваліфікаційних робіт.

Тематика реферативних повідомлень:

1. Загрози економічній безпеці.
2. Організаційно-правова база забезпечення економічної безпеки.
3. Національні економічні інтереси. Класифікація національних економічних інтересів.
4. Рівні економічної безпеки.
5. Міжнародна економічна безпека.
6. Економічна безпека регіону.
7. Економічна безпека підприємства. Економічна безпека особистості.
8. Критерій економічної безпеки.
9. Загальнодержавне забезпечення економічної безпеки.
10. Заходи формування режиму інформаційної безпеки.

7.Методи навчання

Основними формами проведення занять з навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» є лекційні, семінарські та практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти. Після закінчення вивчення цієї навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти складають залік.

Словесні методи:

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів вищої освіти протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувача на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів вищої освіти, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв’язання проблемної ситуації.

Лекція – служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи:

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, доповідей, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

Рольова гра:

пояснення фабули (змісту й умов гри);
підготовку дійових осіб для виконання своїх ролей;
підготовку здобувачів-експертів, ведучого.

Важливе місце посідають **практичні методи навчання**, а саме, виконання практичних завдань дає можливість отримати практичні навички визначення проблемних питань запобігання корупції, побудови на їх підставі відповідних висновків та рекомендацій щодо вдосконалення антикорупційної політики.

8. Форми та методи поточного контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю – залік, усне та письмове опитування. Контроль самостійної та індивідуальної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених даною програмою.

Контроль. Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу занять. Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, а також шляхом:

- проведення експрес-опитувань,
- тестування,
- підготовки доповідей і рефератів,
- написання самостійних і модульних контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів вищої освіти і вміння застосовувати їх на практиці.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролю, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві вищої освіти

Накопичення балів з тем за усі види робіт					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
					залік або екзамен	
Max 60%					Max 40%	Max 100%
Тема 1 5	Тема 2 5	Тема 3 5	Тема 4 5	Самостійна робота 5	залік 40	100%

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Сучасна стратегія економічної безпеки України»

Під час занять з навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» використовуються: інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютерне забезпечення, офісне програмне забезпечення.

10. Перелік питань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України».

1. Загальна характеристика Стратегії економічної безпеки України.
2. Правові засади Стратегії економічної безпеки України.
3. Роль і місце економічної безпеки в системі національної безпеки.
4. Національні економічні інтереси та загрози економічній безпеці України.
5. Сутність економічної безпеки, її місце й роль в системі національної безпеки.
6. Основні різновиди економічної безпеки та її складники.
7. Загрози економічній безпеці.
8. Організаційно-правова база забезпечення економічної безпеки.
9. Добровільна відмова від доведення правопорушення у галузі економіки до кінця та її значення.
10. Економічна злочинність: ознаки та сучасні детермінанти.
11. Економічна злочинність: поняття та ознаки.
12. Зміст і причини правопорушень в сфері економіки.
13. Міжнародний довід протидії економічній злочинності.

14. Основні причини й умови правопорушень у сфері економічної діяльності.
15. Поняття і види стадій вчинення економічних правопорушень.
16. Поняття й ознаки спеціального суб'єкта правопорушень у сфері економічної діяльності.
17. Проблемні питання протидії корупції та організованій злочинності.
18. Протидія правопорушенням у сфері економіки держави.
19. Службові правопорушення у сфері економіки.
20. Суб'єкт економічних правопорушень: поняття, ознаки.
21. Суб'єктивна сторона економічних правопорушень.
22. Формальні і матеріальні склади правопорушень у сфері економіки.
23. Форми і методи протидії державних органів економічній злочинності та правопорушенням.
24. Форми співучасті у вчиненні економічних правопорушень.
25. Загрози та ризики фінансової безпеки держави.
26. Класифікація видів правопорушень у фінансовій сфері.
27. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової безпеки держави.
28. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.
29. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової безпеки в Україні.
30. Пріоритетні національні інтереси в економічній і у фінансовій сфері.
31. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації.
32. Фінансова безпека України: поняття, завдання, принципи, структура.
33. Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки.
34. Функціональне призначення та основні елементи механізму забезпечення фінансової безпеки держави.
35. Загальні поняття та визначення інформаційної безпеки держави.
36. Класифікація загроз інформаційної безпеки держави.
37. Правоохоронні та контролюючі органи забезпечення інформаційної безпеки держави і захисту інформації.
38. Інформаційна безпека: підходи до концептуалізації та індикатори визначення.
39. Методика оцінювання загроз інформаційній безпеці в соціальних Інтернет-сервісах.
40. Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки України.
41. Загрози інформаційній безпеці України.
42. Стандарти Європейського Союзу і НАТО у сфері інформаційної

безпеки.

43. Суть і цілі економічної безпеки держави, індикатори визначення рівня економічної безпеки держави.

44. Основні положення Концепції національної безпеки України.

45. Економічне становище України у контексті економічної безпеки.

46. Національні інтереси та загрози економічній безпеці України.

47. Нелегальний ринок як сфера економічних злочинів.

48. Поняття відмивання грошей, отриманих злочинним шляхом.

49. Моделі відмивання кримінальних фондів грошових коштів.

50. Види державного і недержавного контролю для запобігання економічній злочинності.

51. Поняття конкуренції та недобросовісної конкуренції у сфері економічної безпеки держави

52. Основні поняття у сфері системи економічної безпеки держави.

53. Суб'єкти забезпечення національної безпеки держави.

54. Загальнодержавне забезпечення економічної безпеки.

55. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави.

56. Заходи формування режиму інформаційної безпеки.

57. Основні аспекти інформаційної безпеки.

58. Зовнішні загрози інформаційній безпеці.

59. Комплексна система захисту інформації.

60. Інформаційна безпека: поняття та ознаки.

11.Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Конституція України : Основний Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про національну безпеку України : Закон України від 21 черв. 2018 р. №2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

3. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»» від 14 вер. 2020 р. №392/2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>

4. Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року: рішення ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021. URL : року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0048525-21#Text>

5. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

6. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

7. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. №1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>

8. Про Стратегію сталого розвитку “Україна–2020”: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.

9. Стратегія воєнної безпеки України : Указ Президента України від 25 березня 2021 р. № 121/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>

10. Стратегія забезпечення державної безпеки : Указ Президента України від 16 лютого 2022 р. № 56/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/562022-41377>

11. Стратегія інформаційної безпеки : Указ Президента України від 28 грудня 2021 р. № 685/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>

12. Стратегія кібербезпеки України : Указ Президента України від 26 серпня 2021 р. № 47/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4472021-40013>

13. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Серeda В.В., Занора В.О., Бісєвець А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.

14. Ружицький І.Ю. Теоретико-концептуальні засади інституційного забезпечення еконо-мічної безпеки України: монографія Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 298 с.

15. Правове забезпечення економічної безпеки держави: навчально-методичний посібник / за заг.ред. Лариси Герасименко та Ганни Козаченко. Київ: 7БЦ, 2023, 518 с.

16. Яковюк І.В., Білоусов Є.М. Національна безпека України в умовах нових викликів європейській та євроатлантичній солідарності : монографія. Харків : «ФО-П Рубан В.В.», 2022. 148 с.

Додаткова:

1. Яковюк І.В., Туренко А.Ю. Економічна безпека України як передумова забезпечення її суверенітету. Проблеми законності. 2021. № 154. С. 8–36.

2. Гріненко А.Ю. Удосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки України: теорія, методологія, практика дис. д-ра екон. наук: 21.04.01 / Гріненко Андрій Юрійович; Національний інститут стратегічних досліджень. К., 2021. 431 с.

3. Іваницький С.О. Реформування інституційної моделі досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері економіки: організаційні, адміністративно-правові та процесуальні проблеми / Legal science and education

in Ukraine and EU countries: a paradigm shift: collective monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. С. 214-236.

4. Повзун Д. Економічна безпека як складова національної безпеки України. Економіка та держава. 2020. № 8. С. 89—94.

5. Полторак А.С. Теоретична концептуалізація фінансової безпеки держави. Фінансовий простір. 2020. № 4 (40). С.28-42. URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/index.php/fp/issue/view/40>.

6. Моргун Н. С., Шевчук О. О., Марчевський С. В. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки держави правоохоронними органами. Науковий вісник УжНУ. Серія «Право» . Випуск 73 (5), частина 2. 2022. С.74 - 80

7. Гетманець О.П. Фінансова безпека, як об’єкт правового регулювання. Підприємство, господарство і право. 2020. № 3. С. 218- 223.

8. Моргун Н. С., Шевчук О. О., Марчевський С. В. Функції держави у забезпеченні економічної безпеки. Аналітично-порівняльне правознавство. Електронне наукове видання УжНУ. Випуск № 2.2023. С.275-281.

9. Шматковська Т. О., Стащук О. В., Дзямудич М. І. Великі дані та бізнес-моделювання економічних систем. Ефективна економіка. 2021. №5.

10. Тульчинська С.О., Солосіч О.С. Концептуальні засади забезпечення еконо-мічної безпеки підприємництва в умовах воєнного стану. Науковий погляд: еконо-міка та управління. No 3 (79)/ 2022. С. 97–102.

Інформаційні ресурси:

1. Президент України: офіційний веб-портал. URL: www.president.gov.ua
2. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>
3. Кабінет Міністрів України «Урядовий портал України». URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://www.info-library.com.ua/>
5. Електронна юридична бібліотека. URL: <http://pravo-ukraine.org.ua/resyrsi/biblioteka>
6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Студентський юридичний портал України. URL: http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/41

Підписи авторів РПНД:

 Лариса ГЕРАСИМЕНКО
 Олександр ШЕВЧУК
 Сергій МАРЧЕВСЬКИЙ